

første Gang, udover flygtigt at have set hinanden paa Forelæsninger, for henved 50 Aar siden paa Amager, hvor vi begge var ude at iagttage Fugle. Denne Tur blev Indledningen til et Venskab gennem Aarene, der i vor Studietid gav sig Udslag i, at vi læste en Del sammen og paa vore Fridage stadig færdedes sammen; da han efter Embedseksamen rejste til Grønland, fulgte jeg et halvt Aar efter, og kun 2 Mil fjernede fra hinanden mødtes vi talrige Gange en uforglemmelig Sommer i den skønne Arsukfjord. Siden holdt vi sammen gennem Aarene og kom aldrig bort fra hinanden, skønt vore Anskuelser paa forskellige Punkter kunde være stærkt divergerende. Endnu i November besøgte jeg ham 2 Gange, men var da ikke i Tvivl om, hvor det bar hen, saa hans Død kom mig ikke som nogen Overraskelse.

Hans Minde vil leve blandt alle, der har kendt ham, og hans Virken her i Foreningen vil ikke glemmes.

ANMELDELSER

ALEC H. CHISHOLM: Bird Wonders of Australia. Angus & Robertson Ltd., Sydney, 1935. 299 pp., 58 Illustrationer. Pris: 6 sh. — — En udmærket Bog om biologiske Træk hos australske Fugle, populært affattet. Lyrehalens mesterlige Spotteevne belyses ved en Række Eksempler, og dens mærkelige Ynglemaade omtales; den yngler i den australske Vinter; Rugetiden varer 6 Uger, og Ungen bliver lige saa længe i Reden. Tidligere var Fuglen meget efterstræbt, da Fjerene brugtes til Modepynt, men nu har intens Fredning sat en Stopper for dette Uvæsen. Løvhyttedefuglene og deres Skoggerpladser helliges 2 Kapitler. Flere Gøgearters Unger omtales og afbildes; ialt huser Australien 13 redesnyltende Fuglearter. Selvfølgelig forbigaas Tallegallahønsenes »krokodilleagtige« Ynglemaade heller ikke. Som bekendt lever en Mængde Papegøjearter i Australien; i vild Tilstand spotter de ikke, men forøvrigt er de ogsaa i Fangenskab »daarlige Stemmebegavelse«. Latterfuglen (Kookaburra), *Dacelo gigas*, kommer Forf. gentagne Gange ind paa; dens talrige Kælenavne viser, hvor velkendt den er af Befolkningen, baade den Hvide og den Farvede.

Paa vore Breddegrader blev Solsorten hurtigere og fuldstændigere Byfugl end Sangdroslen. Det omvendte er Tilfældet i Australien, hvortil begge Arter er indført og nu almindelige i Nyhollands sydøstlige Del; Sangdroslen bliver imidlertid i Byparker og Frugt-haver, mens Solsorten — ligesom den indiske Hyrdestær, *Acridotheres*

tristis — har lettere ved at vænne sig til det australske Skovlandskab; Solsorten følger her en anden »introduced pest«, Brombærrene.

Australien tjener som Vinterkvarter for talrige holarktiske Arter, men af Australiens egne Fugle er kun forholdsvis faa Trækfugle. En Del Arter tilbringer Vinteren i Nyguinea og gaar tilbage til Australlandet, naar Yngletiden nærmer sig, men af dem ruger langtfra alle Syd for det tropiske Omraade. Ringmærkninger er hidtil kun foretaget i mindre Udstrækning. — Bemærkelsesværdig er en Præstekrave, *Charadrius bicinctus*, der ruger paa Nyzealand, men overvintrer paa Australlandet, hvilket vil sige, at Fuglene 2 Gange aarlig maa foretage en uafbrudt Sørejse paa ca 1300 Kvartmil.

Til Tider tillægger Forf. maaske nok Fuglene vel meget Omdømme, hvilket især gælder Gengivelser efter andres Fortællinger, og naar Forf. meddeler, at hulerugende Ænder »usually« bærer deres Ællinger ned paa Jorden ved med Næbbet at gribe om Ungens Hals, er det vel ogsaa lidt usikkert, at det drejer sig om Selvsyn, men alt i alt er Bogen baade underholdende og lærerig. — Ved Læsningen kan der eventuelt opstaa sproglige Vanskeligheder, da Forf. næsten udelukkende benytter Fuglenes australske Betegnelser, men ved Brug af CAYLEY: What Bird is that? (sml. D. O. F. T., 1932, p. 72) vil Studiet give godt Udbytte.

LØPP.

MAGNUS DEGERBØL and U. MØHL-HANSEN: Birds (Aves). Scoresbysundkomitéens 2. Østgrønlandsekspedition til Kong Chr. IX's Land 1932. Medd. om Grønland, Bd. 104, Nr. 18, 1935. 30 pp., 6 Fotografier, 1 Kort. Pris: Kr. 1,50. — Forf. opholdt sig i Tidsrummet 10. Juli—1. September 1932 i Omraadet Kangerdlugsuak—Kap Dalton (68°—69°30' n. Br.), og foreliggende Afhandling omhandler Ekspeditionens ornithologiske Resultater. Af særlig Interesse kan nævnes Fund af ikke-flyvefærdige Unger af Kortnæbbet Gaas ved Mikis Fjord (ca 68° n. Br.), Grønlandsrylen, *Calidris alpina arctica*, blev truffet ynglende paa ca 69°30' n. Br., men sydligere blev den kun set paa Træk. Af Graasiskener iagttoges baade *Carduelis flammea hornemanni* og *C. f. rostrata*, og en Ynglefugl af sidstnævnte Type blev skudt paa 68°30' n. Br.; Hvidsiskenerne var sandsynligvis Fugle paa Træk.

LØPP.

Dr. HANS FRANKE: Alpenvögel. Ein Wanderbuch zum Bestimmen unserer Alpenvögel. Franz Deuticke, Leipzig & Wien, 1935. 51 pp., 16 Farvetavler. — En Lommebog, Ornithologer kan have god Nytte af ved Rejser i Alperne — og for den Sags Skyld ogsaa i andre mellemeuropæiske Bjergegne. Teksten er skematisk opstillet, og Arternes Rækkefølge er betinget af de Omstændigheder, hvorunder man almindeligvis træffer dem, deres Størrelse og Opholdssted; der findes korte Bestemmelsesnøgler, men vil man i en Fart finde en bestemt Fugl, maa man ofte benytte Index. De enkelte Fugle beskrives kort; deres Stemme betegnes med Bogstaver, og dens omtrentlige

Tonhøjde angives. Endvidere omtales Biotoperne, dels under de enkelte Arter, dels mere sammenfattende, saaledes at man faar Vejledning til, hvilke Former man kan forvente at træffe paa de forskellige Landskabstyper. Farvetavlerne er ikke særlig smukt udført, men de giver dog et Indtryk af de omtalte Fugles Udseende, tilstrækkeligt til Bogens Formaal. LØPP.

VICTOR HASSELBLAD: Flyttfågelstråk. Albert Bonnier, Stockholm, 1935. 193 pp., 115 Fotografier. Pris: Sv. Kr. 10,00. — — En smukt udstyret Bog om sydsvenske Trækfugle, tilegnet Prof. L. A. JÄGER-SKIÖLD.

Iagttagelserne over Trækfuglene er i alt væsentligt gjort i Tidsrummet 17. August—4. Oktober 1935. Som Basis er valgt Ölands Sydspids og Morups Tånge i Halland, hvoraf førstnævnte Lokalitet i lang Tid, sidstnævnte navnlig i de senere Aar har været Genstand for Ornithologernes særlige Opmærksomhed. Hovedparten af Bogen omhandler Vadefugle; endvidere omtales Traner, Svaler og en Del andre Smaafugle. Ænder og Rovfugle berøres kun flygtigt, men dem stiller Forf. i Udsigt at ville behandle i en senere Bog.

Hist og her meddeles Iagttagelser fra Ynglepladserne, men Hovedvægten er lagt paa de trækkende Fugle, som afbildes i forskellige Situationer, et ofte betydelig vanskeligere Stykke Arbejde end Fotografering paa Redepladsen; Forf. bemærker da ogsaa, at en Del af Billederne ikke er saa skarpe, som han kunde ønske, men de giver dog et udmærket Indblik i de behandlede Arters Færden paa Æde- og Rastpladserne. Over 90 pCt. af Fotografierne er Leicaoptagelser, hvoraf en Del tydeligt nok er stærke Forstørrelser. I Teksten berettes endvidere om talrige feltornithologiske Iagttagelser og om Episoder under Arbejdet i Marken, som ikke altid er gaet lige glat, og man faar mange Data om Fuglene fra de 2 Iagttagelsessteder til forskellig Tid. De enkelte Arters Yngleomraade omtales ogsaa kort, men her maa Ref. dog tage Afstand fra, at Strandhjejlen »hör hemma . . . på Grönland«, hvor den kun er tilfældig Gæst. Rundt omkring i Teksten omtales talrige Feltkendetegn, som kan være til stor Nytte ved Studiet af Vadefugle paa Efteraarstræk i Danmark. LØPP.

DR. OSKAR HEINROTH und LUDWIG KOCH: Gefiederte Meistersänger. Hugo Bermühler, Berlin-Lichterfelde, 1935. Forord af HERMAN GÖRING. 96 pp., godt 100 Illustrationer paa 20 Farvetavler og 24 Sorttavler, 3 dobbeltsidige Grammofonplader med ca 25 Fugles Stemmer. Pris: 19 RM. — — Følgende Stemmer er gengivet paa Pladerne: Solsort [her høres tillige Kvækken af Vandfrøer, *Rana esculenta*], Sangdrossel [endvidere høres Havesanger], Stær [herunder høres bl. a. en Stor Flagspættes Trommen paa en Gren], Bogfinke [2 forskellige Sangtyper], Gulbug, Munk [Rødstjert og Solsort indblandes i Forsangen til 2 af Stroferne], Musvit, Gulirisk, Rødstjert, Dompap, Pirol [tillige høres Gransanger, Havesanger

og Bogfinke], Forstuesvale, Sanglærke, Hedelærke [et Stykke Raavildt bræger engang imellem, og Natravnnens Snurren høres en stor Del af Tiden], Høgesanger, Drosselrørsanger [i Pauserne synger en Rørspurv], Stillits, Grønsisken, Lille Korsnæb, Havesanger [til Slut høres Gransangerens Stemme], Gøg [herunder Sang af Havesanger], Sydlig Nattergal.

Paa de foreliggende Plader er de enkelte Stemmer saavidt muligt isoleret, saaledes at hver Fugl faar sit afgrænsede Parti paa en Plades Overflade, og hvor andre Stemmer er kommet med, er man alligevel ikke i Tvivl om, hvilken man især skal lytte til; de øvrige høres stedse svagere i Baggrunden ligesom nogle uvedkommende Lyde, der et Par Steder nok kan virke lidt generende. De fleste af Stemmerne bør gengives ved en stærkest mulig Stift, men hvor det drejer sig om bløde Fløjtetoner som f. Eks. Solsortens Sang og Dompappens Lokketone maa en svagest mulig Stift benyttes, og endda er Tonerne ikke saa bløde som i Naturen. Gennemgaaende lyder Stemmerne ret godt, omend Gengivelserne langtfra for alles Vedkommende er fuldkomne; sætter man sig nøjere ind i Pladernes Indhold ved at gennemspille dem flere Gange, vil man imidlertid stadig opdage nye og lærerige Momenter. Der hersker noget delte Meninger om Pladernes Værd, men her maa man først og fremmest søge objektiv Bedømmelse af Optagelserne og modarbejde det Stemningsmoment, som vel ofte spiller en stor Rolle, naar man lytter til Fuglesang.

Teksten er dels en Omtale af de enkelte Fugle (af O. HEINROTH) med særligt Henblik paa de foreliggende Stemmeoptagelser, dels en Række tekniske Oplysninger (af L. KOCH). Af hver enkelt Art findes Afbildninger i Farve- og Sorttryk; førstnævnte er paa et enkelt Billede nær publiceret i HEINROTH: Die Vögel Mitteleuropas, Bd. I, 1926, hvor Reproduktionen dog var smukkere. Paa Sorttavlerne findes Fotografier af Fuglene, oftest optaget i Naturen paa Redepladserne, og endvidere gengives 8 Billeder af Apparater og Situationer under Arbejdet med Stemmeoptagelserne. LØPP.

EINAR LÖNNBERG: Svenska fåglars flyttning. Hugo Geber, Stockholm, 1935. 231 pp., 36 Kort. Pris: Sv. Kr. 5,50. — — En glimrende Oversigt over svenske Fugles Træk. Bogen er dels baseret paa Forf.s eget intensive og omfattende Arbejde med Emnet; Riksmuseet i Stockholm paabegyndte Ringmærkninger 1913. I Göteborg var man begyndt at ringmærke 1911, og disse Data er selvfølgelig medinddraget i Fremstillingen; ligesaa er medtaget talrige Oplysninger om svenske Fugle, fremkommet gennem andre Centralers Ringmærkninger, saaledes navnlig fra Rositten og Helgoland, hvor som ventelig mange mærkede Trækfugle senere afsløredes som svenske Ynglefugle, samt fra Viborg og Helsingfors.

I en Indledning paa 24 Sider gives en Oversigt over Fænologiens Historie lige fra ARISTOTELES's Tid, og de vigtigste Navne nævnes. Som bekendt blomstrede Formodninger og Skrøner til helt ind i det

19. Aarhundrede, og Resultaterne var gennemgaaende ret intetsigende, før H. C. C. MORTENSEN 1899 gav Stødet til de systematiske Ringmærkningers Paabegyndelse.

Paa 142 Sider omtales de svenske Fuglearter, hvor reel Viden om Trækforholdene foreligger. De andre er forbigaaet; heraf er flere endog ret almindelige (f. Eks. Sanglærken). — For nogles Vedkommende (f. Eks. Skovsnepens) har svenske Ringmærkninger givet saa gode Oplysninger som noget andet Lands; sydsvenske Skovsnepper gaar over Danmark, mens jämtlandske synes at gaa over Norge og derfra direkte over til de Britiske Øer. De gamle Skovsnepper trækker senere end de unge, mens det omvendte Forhold jo længe har været kendt for talrige andre Vadefugles Vedkommende. — Hos en Del Fugle har Landets tiltagende Kultivering svækket Trækimpulsen; saaledes findes nu Krager overvintrende i nordsvenske Byer [fra Danmark er Sol-sorten et godt Eksempel paa det samme Forhold]; nordsvenske Krager synes at trække Nord om Väneren og fra Bohuslän over til Jylland, mens de sydsvenske tilligemed et finsk Kontingent gaar over de danske Øer. — Formodningen om, at mange laplandske Vandfugle paa Efteraarstræk gaar mod Nordvest til den norske Kyst, inden de fortsætter i sydlig Retning, i Stedet for at trække ned gennem Østersøen, er bekræftet gennem Ringfund af Toppet Skallesluger og Hvinand. — En Vintermusevaage, der var mærket i Jämtland og i en Alder af næsten 3 Aar genfanget lige Syd for Kaninhalvøen, ca 1650 km Øst-nordøst for Fødestedet, er sikkert et godt Eksempel paa de Vandringer, Arten maa foretage til bedre Jagtmarker, afhængig som den er af Smaagnaveres Individrigdom.

Efter Bogens systematiske Del meddeles en Række almindelige Synspunkter indenfor Fænologien. Betegnelserne Standfugle, Strøg-fugle og Trækfugle defineres; endvidere omtales Ungfuglevandringer; Forkortet og Forlænget Træk, de trækkende Fugles Orienteringsevne o. s. v. — Fugletrækkets Aarsager berøres ogsaa; sikkert spiller Hormonproduktion en afgørende Rolle, baade fra Kønskirtler og Skjoldbruskkirtel, men talrige Fuglearter forholder sig dog forskelligt, saaledes at det er vanskeligt at generalisere.

En Indholdsfortegnelse findes, men ikke noget Index for de videnskabelige Betegnelser, hvilket er et Savn for den, der vil benytte Arbejdet som Haandbog, men ikke er absolut fortrolig med de svenske Fuglenavne.

LÖPP.

Nature in the Wild, a Selection of the World's Finest Photographs. Country Life Ltd., London, W.C. 2, 1935. 121 Fotografier paa 96 pp., Forord af FRANCES PITT. Pris: 5 sh. — — Bogen indeholder en Række pragtfulde Fotografier af Pattedyr og Fugle fra forskellige Dele af Jorden. De har været udstillet paa den internationale Udstilling for Fotografier af Pattedyr og Fugle, som afholdtes i British Museum (Natural History) i Tidsrummet 16. Oktober—30. November 1935; Fuglebillederne udgør ca $\frac{3}{5}$ af det samlede Antal. For at tage

nogle Eksempler i Flæng kan nævnes: Gulddrossel, *Turdus dauma aureus*, ved Rede (SHIMOMURA, Japan); Kalifornisk Kondor, *Gymnogyps californianus* (FINLAY, U.S.A.); skogrende Lyrehale, *Menura novaehollandiae* (LEWIS, Australien), lettende Hellige Ibisser, *Threskiornis aethiopicus* (KNIGHT).

Under de enkelte Billeder ses Dyrenes engelske Betegnelser, Fotografens Navn samt hans Hjemland, saafremt han ikke er engelsk Statsborger. En Ulempe er det, at de videnskabelige Betegnelser ikke er anført, ligesom lidt Oplysning om Sted og Tid ved de enkelte Billeder kunde have paaregnet zoologisk Interesse.

LØPP.

NILS J. NILSSON: Väst kust. Nordisk Fotogravyr, Stockholm, 1935. 240 pp., hvoraf talrige med helsides Fotografier. Pris: Sv. Kr. 12,00. — — En lang Række i Dybtryk meget smukt reproducerede Fotografier fylder Størstedelen af denne Bog, der handler om Natur og Folk fra Bohusläns Kyst. Først omtales og illustreres Naturforholdene alment, dernæst berøres det lavere Dyreliv, hvorefter Fuglelivet behandles paa 163 Sider. Man ser Fotografier af alle Vade-, Maage-, Alke- og Andefugle, som Forf. har truffet ynglende i sit Arbejdsomraade; ogsaa Topskarven, der kun kommer til Bohuslän paa Træk, vises et Par Billeder af. Fuglene gengives i mange karakteristiske Situationer; særlig fortjener maaske at nævnes et Par Billeder af Lunder, som har 2 Rugepladser ved den her omtalte Kyst, de eneste i Sverige. Efter Fuglene behandles Planteverdenen og Befolkningens Liv og Færden.

De mange gode Billeder vil sikkert skaffe Bogen Udbredelse. Teksten er skrevet i et smukt Sprog; den er en kauserende Omtale af Emnerne, til Tider ret stemningsbetonet, men noget væsentligt Nytt byder den ikke paa, hvilket maaske heller ikke har været tilsigtet.

LØPP.

HIALMAR RENDAHL: Fågelboken, Sveriges fåglar i ord och bild. Tidens förlag, Stockholm, 1935. XX + 546 pp., 16 Farvetavler, talrige Tekstfigurer i Sorttryk. Pris: Sv. Kr. 27,00 (indb.). — — Denne Haandbog i svenske Fugle, som tidligere er anmeldt i D.O.F.T. (1935, p. 56) foreligger nu i sin Helhed som et smukt udstyret Værk. Stoffet er særdeles velordnet og let tilgængeligt, saa Bogen vil sikkert vinde Udbredelse; fri for Smaafejl er den dog ikke, og for Fuglefotografier er de gengivne Fotografier af udstoppede Fugle, mere eller mindre godt camoufleret i »naturlige« Omgivelser, heller næppe nogen Øjenlyst. Et Fotografi (p. 293) med Underskriften »Ung sillmås bland klappersten« vil Ref. bestemme til en ikke-flyvefærdig Stormmaageunge og et (p. 163) af en rugende »taltrast« (Sangdrossel) til Vindrossel. Dette Billede forelaa i de først anmeldte Hefter, men af Hensyn til en eventuel Trykfejlsliste omtalte Ref. det forsætlig ikke; Tilfældet leder uvilkaarligt Tanken hen paa LINNÉ's Forbytning af disse 2 Arter, idet Fotografen (MERIKALLIO) formodentlig har betegnet sin

finske Fugl med »*Turdus musicus*«, mens RENDAHL tillægger Sangdroslen dette Navn. Paa den ornithologiske Kongres i Oxford 1934 blev det foreslaet i dette Tilfælde at gaa imod Reglerne for Nomenklatur og bortkaste det evindeligt omdiskuterede »*T. musicus*«, en Tanke som maa billiges; de skandinaviske Vindrosler maa da hedde *Turdus i. iliacus*, Sangdroslerne *T. ericetorum philomelos*. — Det angives, at den hvidbugede Spætmejse, *Sitta e. europaea*, findes paa »Fyn och Fanö i Lilla Bält«, en Angivelse Ref. genkender fra et Par af Forf.s Kildeskrifter (HARTERT, 1910. EKMAN, 1922). Omtalte Ø er Fænø, og Spætmejser fra Hinsgavl knapt 1 km fra den nordlige Skov paa Fænø var brunbugede (*S. e. sordida*). LØPP.

PAUL ROSENIUS: Sveriges fåglar och fågelbon. C. W. Gleerup, Lund. — — Sidste Gang dette store og pragtfulde Værk blev omtalt i D.O.F.T. var 1930 (p. 135). Som bekendt fremlægges en rig Fylde af forplantningsbiologiske Realiteter og lærerige Illustrationer, hvoriblandt især Fotograferne af Reder og Ynglebiotoper kan fremhæves. Siden 1930 er fremkommet en Række Leveringer, saaledes at nu Vadefugle, Svaner, Gæs og Gravand er behandlet; det sidste udkom i Efteraaret 1935. LØPP.

FINN SALOMONSEN: Some Records on Birds New or Rare to Greenland. Meddelelser om Grønland, Bd. 93, Nr. 6, 1935. 16 pp. Pris: Kr. 0,75. — — En Række Angivelser om sjældne Fugle fra Grønlands Vest- og Østkyst. Nye for Grønland er Silkehale, hvoraf 1 Eksempel i Juni 1931 blev skudt ved Scoresbysund ud af en Flok paa 4, og Rødhalsed Lappedykker, *Podiceps g. griseigena*, der viste sig ved Sukkertoppen 1933. [Hidtil har kun den amerikanske Race, *P. g. holboellii*, været kendt fra Grønland.] For første Gang nævnes ogsaa *Loxia c. curvirostra* fra Grønland. Ny for Østkysten er Snegaas. Strandhjejle nævnes ogsaa som ny for Østgrønland; i sin Liste over Grønlands Fugle (men uden nærmere Stedsangivelse) har SCHIØLER (Danmarks Fugle, II, 1926, p. 46) dog taget Hensyn til dette Eksempel, hidtil det eneste fra Østkysten foreliggende. LØPP.

FINN SALOMONSEN: Aves. Zoology of the Faroes, København, 1935. 267 pp., 3 Kort, 1 Fotografi. — — Et udmærket Arbejde om Færøernes Ornithologi, dels bygget over Forf.s egne Undersøgelser og Meddelelser fra paa Færøerne boende Ornithologer, dels over den foreliggende haandskrevne og trykte Litteratur, lige fra de mere eller mindre præcise Oplysninger, Færingernes Kvad har givet om Fuglelivet paa Øerne i Middelalderen, og op til vore Dage. Den meget righoldige Litteratur, som findes, giver en 11 Sider stor Litteraturfortegnelse Forestilling om.

I en historisk Indledning paa 21 Sider nævnes de vigtigste Navne, som er knyttet til den færøiske Ornithologi. Paa de første 10 Sider omtales Tiden før 1800, hvoraf Fremstilling er givet i D.O.F.T.

(1934, p. 79—114) med de senere foretagne Rettelser (sml. D. O. F. T., 1935, p. 67—100) indarbejdet; selvsagt er Fremstillingen i det her omtalte Værk dog betydelig afkortet. Paa de følgende Sider behandles Tiden efter 1800.

Paa 157 Sider omtales Arterne i systematisk Rækkefølge. Under hver enkelt behandles Forekomst og biologiske Foreteelser paa Færøerne samt Udbredelse iøvrigt, og for de sjældnere Fugles Vedkommende nævnes Data for de enkelte Fund. Følgende Former er ikke tidligere angivet fra Færøerne: Rødrygget Tornskade, *Lanius collurio*; Sibirisk Gransanger, *Phylloscopus collybita tristis*; Sivsanger, *Acrocephalus schoenobaenus*; Britisk Rødhals, *Erithacus rubecula melophilus*; Dværgryle, *Calidris minuta*; Amerikansk Rørdrum, *Botaurus lentiginosus*. En gammel Angivelse (fra 1871) om et Fund af Natugle, *Strix aluco*, forekommer dog Ref. usikker, til Trods for at Navne som FEILDEN og ANDERSEN anføres som Kilder, og noget Bevisseksemplar foreligger heller ikke; Fuglen skal være truffet sammen med en Skovhornugle, *Asio otus*. Sidstnævnte er Trækfugl, men Natuglen udpræget Standfugl, der i det Hele taget ikke gerne foretager længere Flyveture og navnlig nødvendig over større Vandflader. Af andre Standfugle, der har vist sig paa Færøerne, kan nævnes Graaspurv og Skovspurv, hvoraf førstnævnte kun kendes fra 1 Fund; sidstnævnte ynglede en lang Aarrække paa Skuø, men er nu uddød. Antallet af Fuglearter og -racer truffet paa Færøerne er nu 199 [198? B. L.].

Med Hensyn til de færøiske Gæs er Ref. heller ikke indforstaaet med Forf. Graagaas kaldes »regelmæssig paa Gennemrejse«, Kortnæbbet Gaas »meget sjælden Strejfgæst«. Utvivlsomt var de Gæs, som tidligere ynglede paa Færøerne *Anser anser sylvestris*, men det turde vel være et Spørgsmaal, om ikke et stort Antal af de større graa Gæs, Færingerne nu betegner med Navnet »grágás«, som viser sig paa Øerne i Træktiden, er *Anser brachyrhynchus*, da Færøerne (sml. Kort p. 214) muligvis kan naas af Kortnæbbede Gæs fra 2 eller 3 Yngleomraader (Nordøstgrønland, Island, Spitzbergen; sidstnævntes Fugle rejser dog sikkert til Overvintringspladsen over Norge), mens for Graagaasens Vedkommende kun 1 (Island) kan faa nogen virkelig Betydning. Den eneste *Anser*, Forf. i det Hele taget har haft til Undersøgelse, var en Kortnæbbet Gaas, og hvor vanskeligt det forøvrigt er at faa brugbare Oplysninger om disse 2 Arter véd vi fra den islandske Ornithologi, hvor SLATER (Birds of Iceland, p. 40) i 1901 skrev: »The Geese of Iceland are a dreadful puzzle. I really think the more any one investigates them, the less he knows about the matter.« [I adskillige Ægsamlinger i forskellige Lande ligger islandske Gaaseæg med Paaskrifterne »*Anser segetum*« og »*Anser albifrons*«, men hverken Sædgaas eller Blisgaas regnes mere for islandske Ynglefugle, og med største Sandsynlighed er Æggene af »Sædgaas« af *Anser anser sylvestris*, de mærket »Blisgaas« af *Anser brachyrhynchus*. Dette er imidlertid først klarlagt gennem Undersøgelser i de allerseneste Aar (siden 1930).]

Efter Omtalen af Arterne følger et økologisk Afsnit (15 pp.), hvor

Forf. opstiller en Række »Fuglesamfund«, som benævnes efter de mest dominerende Former, idet Hensyn er taget til, hvor de forskellige Arter søger Føde og vælger Yngleplads. Enkelte Spørgsmaal kunde nok sættes under Debat, men Pladsen tillader det ikke her.

I et zoogeografisk Afsnit (60 pp.) diskuteres de færøiske Fugles Herkomst og Trækforhold, først Ynglefuglene, derefter de regelmæssige Trækgæster og til sidst Strejffuglene. Endvidere omtales Avifaunaens Historie, Indvandring og Ændringer i historisk Tid, og der gøres Rede for den sandsynlige Nedarvningsmaade for Fjerfarven hos den brogede Ravn, *Corvus corax varius* var. *leucophaeus*.

Til Slut findes et Afsnit (5 pp.) om Færingernes Forhold overfor Fuglene: Fuglefangst og Jagt, regulerende Foranstaltninger (Føløelse af for Menneskets Interesser skadelige Arter, Næbtold samt Fredningsbestemmelser). Ganske kort nævnes nogle Forsøg med Udsætning af Ryper, som alle mislykkedes, samt omtrentlige Tidspunkter, da Beboerne begyndte at holde Tamfugle.

Hist og her i Teksten findes en Del Tryk- og Skrivefejl, men alt i alt har vi i den foreliggende Bog en savnet og værdifuld Fremstilling af Færøernes Ornithologi. Da Bogen maa forventes at blive benyttet som Haandbog, er det et føleligt Savn, at den mangler et systematisk Index.

LØPP.

RUDOLF SÖDERBERG; Våra fåglar och hur man känner igen dem. Illustrerad fickbok med korta beskrivningar av deras utseende och vanor, bon, ägg, sånger och läten. Albert Bonnier, Stockholm. Bind I—IV. Pris pr. Bind: Sv. Kr. 3,50. — — 4 Smaabøger i Lommebogsformat, saaledes at de bekvemt kan medtages paa Ekskursioner.

I en Indledning (Bd. I, p. I—XI) fremsættes forskellige almindelige Bemærkninger; det anbefales at studere Fuglene i Naturen og tillige at værne om dem. Med Hensyn til Betegnelserne Træk-, Strøg- og Standfugle anvender Forf. kun »flyttfågel« og »stannfågel«, derimod ikke »strykfågel«, idet han hævder, at Standfugle som Regel strejfer »mer eller mindre« omkring udenfor Yngletiden, et Synspunkt Ref. ikke er indforstaaet med [de sydiskandinaviske Sølvmåger foretager saaledes normalt ret betydelige, men tilsyneladende ikke retningsbestemte Vandringer (Strøgfugle); derimod er f. Eks. Spætmejser og Agerhøns ikke tilbøjelige til andet end ubetydelige Forskydninger]. Foran i hvert af de 3 første Bind findes en Bestemmelsesnøgle for de Fugle, man kan træffe indenfor de nærmere angivne Landskabsomraader. Under selve Omtalen af Fuglene gives for hver Art en kort Beskrivelse af Udseendet og af Stemmen, undertiden vedføjet et Par Nodetegn; endvidere omtales almindelige biologiske Foreteelser og Udbredelse i Sverige (»Vistelse och vanor«), og Yngle- og Trækforhold angives ganske kort. Enkelte sjældne Former er ikke nævnt. Fugle, der forekommer i forskellige Landskabstyper, nævnes i Overensstemmelse hermed mere end 1 Sted. De fleste omtalte Arter er afbildet i Farve- eller Sorttryk; Farvetavlerne er ikke særlig smukt udført, men

brugbare og kunde vel ikke leveres bedre til Prisen; Sorttrykkene er ofte sløje.

Bind I (4. Oplag, 1934). Trädgårdens, skogens och fältets fåglar. 71 pp., 36 Tekstfigurer, 6 Farvetavler. Paa en Omslagsside staar, at Bogen vil udkomme paa Dansk, hvilket dog hidtil ikke er blevet til noget.

Bind II (3. Oplag, 1935). Kustens, insjöarnas och sumpmarkernas fåglar. 95 pp., 40 Tekstfigurer, 6 Farvetavler.

Bind III (1934). Fjällens fåglar. 89 pp., 29 Tekstfigurer, 4 Farvetavler. I et Par indledende Kapitler (12 pp.) omtales Fjældenes Biotoper og Fjældfuglenes Herkomst; endelig gives et Diagram over, hvilke Vegetationsbælter de interesserede Fuglearter træffes i. Resten af Bogen er ordnet som Bd. I og II; Trækforholdene har dog i mange Tilfælde ikke kunnet oplyses.

Bind IV (1934). Våra fåglars ägg och bon. 92 pp., enkelte Tekstfigurer, 8 Farvetavler. Arterne anføres i systematisk Rækkefølge. Med Undtagelse af nogle faa, sparsomt forekommende Former nævnes alle svenske Ynglefugle. Æg og Rede beskrives, og særlige Forhold ved Ynglemaaden omtales. Alle Æg, der er Grund til at afbilde, findes paa Farvetavlerne, der oftest gengiver Æggenes Udseende ret godt; et Par Tavler med Smaafugleæg præsenterer sig dog knapt saa smukt, og for visse Ægs Vedkommende (særlig f. Eks. Falkeæggenes) synes Modellerne at have været afblegede Eksemplarer, der har ligget længere Tid i Samlinger. LÖPP.

RUDOLF SÖDERBERG: Fuglene våre og hvordan vi lærer dem å kjenne. Norsk utgave ved PAUL LØYNING. J. W. Cappelen, Oslo. Bind I—II. Pris pr. Bind: N. Kr. 3,75. — — Ovenfor omtalte Værk (Bd. I—III) er i disse 2 Smaabøger omarbejdet efter norske Forhold. I det væsentlige er det en Oversættelse, og Ordningen af Stoffet er nogenlunde den samme, men i mange Tilfælde er Bearbejdelsen selvstændig, saaledes særlig Afsnittet »Tilholdssted og levevis« under de enkelte Arter, der selvsagt ofte ikke kan overføres direkte, og Arternes Rækkefølge er ogsaa ændret lidt efter Forholdene; endvidere udelades nogle Former, som er uvæsentlige for norske Feltornithologer (f. Eks. Mellemspætte, Sorthalset Lappedykker), og andre, der har mindre Betydning i Sverige (f. Eks. Isstormfugl, Sule, Islom) medtages. LØYNING tiltræder SÖDERBERG's Opfattelse af Betegnelsen »strykfågel«, men Ref. kunde her ikke undgaa at bemærke, at Trækforhold ikke berøres ved Omtalen af Isstormfuglen, som afgiver et smukt Eksempel paa en Fugl, der foretager store, ikke retningsbestemte Vandringer udenfor Yngletiden.

Bind I (2. Oplag, 1935). Fuglene i hage, skog og mark. 100 pp., 34 Tekstfigurer, 9 Farvetavler.

Bind II (1935). Fuglene ved kysten, innsjøene og på myrene. 106 pp., 46 Tekstfigurer, 7 Farvetavler. LÖPP.